

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 105/ /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva Panaszos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 136/2010. (III. 17.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) és c) pontjára, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. f. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

Panaszos panaszában előadta, hogy 2009. július 4-én Budapest, V. kerületi Erzsébet téren több társával együtt a „füvön ült”, „erőszakkal távolították el”, többször könnygázt fújva az arcába. Kb. 20 óra 20 perckor igazoltatták, majd előállították a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság fogdájára.

Előállításakor az ügyeletes tiszt közölte vele, hogy garázdaság és „rendőri intézkedéssel való szembeszegülés” miatt történt vele szemben a szabadságkorlátozás, előadta továbbá azt is, hogy több órás fogvatartása alatt nem viselkedtek vele erőszakosan, ennek során panasza nem keletkezett.

A Panaszos a rendőri intézkedés kapcsán előterjesztett panaszában sérelmezte, hogy több alkalommal könnygáz sprayvel lefújták, a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszköz és személyes szabadságot korlátozó intézkedés jogszerűtlen volt. Több órás fogvatartás után, kihallgatása nélkül engedték szabadon.

II.

A rendelkezésre álló alábbi rendőrségi okiratokból a következők állapíthatók meg.

Budapest Rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált. számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00 órától 24 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el az Rtv. 30. § (1) és (3) bekezdése alapján.

A rendelkező rész értelmében az állomány feladata az volt, hogy figyelemmel kísérje a rendezvényekre érkezőket és megakadályozza a jogsértések kialakulását. Ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálást hajthatott végre.

A fokozott ellenőrzést elrendelő utasítás indokolása szerint 2009. július 4-ére nagyszámú demonstráció megtartását jelentették be Budapest területére, amely rendezvényeken várhatóan jelentős lesz a résztvevők létszáma.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszelevelében foglaltak szerint 2009. július 4-ére Budapest területére 16 bejelentés érkezett a rendőrséghez a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint minősülő rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciós perek áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerületi Erzsébet térre Gytv. hatály alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-ére, aznap délután több száz fős csoportosulás jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket felszólították a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradók, hogy őket igazoltatják és előállítják. Mivel a felszólításnak nem engedelmeskedtek a rendőrök megkezdték a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszelevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20.31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak.

A Panaszos előállításáról készült 08030/502058/2009/id számú rendőri jelentés szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdése¹ alapján, a ruházatátvizsgálásra a 31. § (1) bekezdése², az előállítására a 33. § (2) f) pontjának I. fordulata alapján³ került sor.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történeteket. A jelentést készítő rendőr 2009. július 4-én „csapaterős” feladatokat látott el Budapesten és utasítást kapott, hogy menjen a Deák téren található parkhoz, mert a „füves parkban egy nem engedélyezett demonstráció folyik a Magyar Gárda részéről”. A jelenlévőket a rendőrség többször jól hallhatóan felszólította a távozásra és az egyenruha levételére.

Mivel a többszöri felszólítás eredményre nem vezetett jogellenesen összegyűlt személyeket az általuk elkövetett jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt előállították.

A Panaszost a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság fogdájába állították elő. A jelentés szerint a szabálysértésről és az előállításról rendőrségi felvétel készült, az előállítás okáról tájékoztatót, annak időtartamáról igazolást adtak ki, a panaszos az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatos írásos tájékoztatót megkapta.

Az igazolás szerint előállítása 2009. július 4-én 20 óra 20 perctől 2009. július 05-én 01 óra 10 percig tartott, az előállítás időtartama alatt sérülése vagy panasza nem keletkezett.

A 2009. július 4-én kelt parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a jelentésben ismertetett intézkedések jogszerűek, szakszerűek és arányosak voltak.

III.

Az ismertetett bizonyítékokra tekintettel döntésem alapjául az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. július 4-én délután több száz fős tömeg tagja ként a Budapest V. kerületi Erzsébet téren a panaszos Magyar Gárda egyenruháját viselve jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16 óra 50 perctől felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják majd előállítják. Ezt követően megkezdték a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A helyszínen a Gárda egyenruháját viselő Panaszos, a felszólítások ellenére, annak ellenállva, több társával a földre ült, és ellenállásukat erősítendő, karjaikat összefonták a mellettük ülő karjaival. Kb. 20.00 óra 20 perc körüli időben a Panaszossal az intézkedő rendőr személyesen is közölte, hogy cselekményével szabálysértést követ el, a teret pedig hagyja el. A Panaszos a már személyesen neki címzett felszólításnak sem engedelmeskedett, annak ellenére, hogy az első felszólítást követően a felszólítások a hangosbemondón keresztül szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek.

---

¹ **Rtv. 29. § (1)** A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

² **Rtv. 31. § (1)** Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

³ **Rtv. 33. § (2) f)** pont szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

Az intézkedő rendőr az eredménytelen felszólítást követően közölte a Panaszossal, hogy szabálysértés abbahagyására irányuló felszólítás ellenére történő továbbfolytatása miatt előállítja. Ismételt rendőri felszólítást követően a Panaszos önként felállt és alávetette magát a rendőri intézkedésnek. Ruházat, csomag átvizsgálását követően elkísérték a szolgálati gépkocsinhoz.

A Panaszost a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányságra állították elő, ennek során tájékoztatták jogairól, majd 2009. július 05-én 01.10 órakor szabadon engedték. Az előállításról részére kiadott igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban ekkor panaszt nem terjesztett elő.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a Panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének alábbi értékelése érdekében került sor. Figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is⁴, a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított azon kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény felosztatásának jogszerűsége kérdésében érdemben döntsön⁵.

Az intézkedés – így az igazoltatás – ténybeli alapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés⁶, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a Panaszos által elkövetett cselekmények képezik.

A Panaszos a folyamatosan elhangzó, majd az – ellenállása miatt vele szemben intézkedést kezdeményező rendőr – egyedi felszólításának sem engedelmeskedett, ekkor nyilvánvalóan megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen⁷. Önmagában e tipikus magatartást a jogszabály

---

⁴ **A Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletének indokolása** „(...) a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”

⁵ **Gytv. 14. § (3)** Ha a rendezvényt felosztatják, a rendezvény résztvevője a felosztatástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a felosztatás jogellenességének megállapítására.

⁶ **Rtv. 30. § (1)** A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizenlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

⁷ **Rtv. 19. § (1)** A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

szabálysértésként büntetni rendeli⁸, az intézkedő rendőr pedig előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló rendőri felszólítást követően tovább folytatja, továbbá azt is, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható (lásd.: a 3. lábjegyzetet).

Emellett a Panaszos a jogerős bírósági ítélet hatályát, a jogerősen felosztatott társadalmi szervezet egyenruhájában, tömegesen fellépő személyek csoportjának tagjaként negligálta, tagadta. Ezáltal a jogállamiság egyik értéktartalmú alapelemét a független bíróságok ítélkezési tevékenységét nyíltan, mások számára észlelhető módon semmibe vette. E magatartás olyan markánsan kifejezett, így kihívó közösségellenességet hordoz magában, melyről az intézkedést elrendelő rendőri vezető, illetve a Panaszossal szemben intézkedő rendőr alappal feltételezhette, hogy szabálysértést valósíthat meg e cselekményével is a Panaszos⁹.

Ezek alapján megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő jogalappal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható körülmények alapján dönt a rendőr az előállításról. Ilyen esetekben az előállításhoz a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz, amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra¹⁰. A rendőr eleget tett törvényi kötelezettségének, amikor az előállítást megelőzően közölte a Panaszossal az előállítás fent részletezett okát¹¹. A szabálysértési feljelentés szándékának előzetes közlését pedig kizárólag arra az esetre írja elő jogszabály, ha az intézkedés alá vont személy a számára felajánlott helyszíni bírság összegét, vagy a bírságolás tényét vitatja, így az eljáró hivatalos személy köteles az érintettet feljelenteni a szabálysértés miatt¹². Ez a lehetőség azonban ezen ügyben szóba sem jöhet, mert a helyszíni bírság kiszabására e szabálysértés (jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség) miatt nincs lehetőség.

Az előállítás időtartamára vonatkozó kifogás kapcsán álláspontom a következő. A már idézett Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontja alapján végrehajtott előállítás egyrészt az eljárás

---

⁸ *Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. § (1) szerint aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.*

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

⁹ *A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142/A. § (1) bekezdése szerint aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.*

¹⁰ *Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;*

¹¹ *Rtv. 33. § (4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.*

¹² *A helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet 2. § (1) Ha a jogszabály helyszíni bírság kiszabását lehetővé teszi és a hatóság tagja a helyszíni bírság kiszabása mellett dönt, ezt közli az elkövetővel, egyben tájékoztatja a jogkövetkezményekről, valamint a szabálysértéshez rendelt közúti közlekedési előéleti pontról. Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét, a helyszíni bírság összegét tudomásul veszi, a hatóság tagja helyszíni bírságot szab ki. A helyszíni bírság tudomásulvétele esetén a hatóság tagja tájékoztatja az elkövetőt a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó törvényi rendelkezésekről [Sztv. 135. § (4) bekezdés].*

(2) Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét nem veszi tudomásul vagy a helyszíni bírság összegét vitatja, a hatóság tagja a helyszíni bírságolást befejezi és közli az elkövetővel, hogy feljelentést tesz.

azonnali lefolytatása céljából történt, másrészt viszont további indokául az szolgál, hogy az elkövetett szabálysértést az intézkedés félbeszakítsa, illetve annak továbbfolytatását megakadályozza. Egyébiránt az idézett törvényhely nem ír olyan rendelkezést, ami a hatóságnak kötelezővé tenné az előállítottak meghallgatását az előállítás időtartamán belül.

A kérdéses előállítás időtartamának megítéléséhez fontos körülmény az is, hogy a fogdák telítettsége miatt – a kérdéses időszakban 190 főt állítottak elő a rendőrök – az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények – a Rendőrség Szolgálati szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet (továbbiakban : Szolgálati szabályzat) 51. § (3) bekezdése¹³ szerinti kötelezettség-teljesítéséig tartott. A zsúfoltság miatti többletfeladatokat tekintetbe véve, a Panaszossal szemben ez – a megengedett 8 plusz 4 órás előállítási időtartamot el nem érő – törvényes intézkedésnek minősül. Az igazolások és nyilatkozatok kitöltése, adminisztrációja az előállított személyek nagy száma miatt több időt vett igénybe, mint egy átlagos „terhelésű” munkanapon.

A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy¹⁴) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb – a törvényes időtartamot meg nem haladó – ideig tart, az előállítás nem veszi el jogszerűségét.

A közigazgatási szervektől, így a Rendőrségtől sem várható el, hogy a hirtelen, és váratlan mértékben megnövekedett ügyszám miatt az ügyintézési határidő az átlagostól ne térjen el. Mindössze csak az várható el, hogy a szükséges személyes szabadságkorlátozás időtartama a törvényes maximumot ne lépje túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8 plusz 4 óráig tarthat. Ezért a Panaszos – az illetékes rendőri szervek hirtelen és jelentős mértékben megnövekedett feladataira tekintettel – alaptalanul sérelmezi az előállítás időtartamát.

A kérdéses napon a szabálysértési eljárás gyorsított lefolytatására a tömeges előállítás miatt nem volt lehetőség. A továbbiakban a szabálysértési eljárást a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya folytatta le. A már idézett Fővárosi Bíróság 20. K.32.593/2007/8. számú ítéletének indokolási részében kifejtette, hogy az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt fogantat.

A tömegnek a helyszínen tanúsított magatartása – a Panaszos és más személyek összekapaszkodása miatt – minden további nélkül aktív ellenállás volt a jogszerű rendőri intézkedéssel szemben (néhányan ezt ráadásul felfegyverkezve tették), és ez alól a Panaszos magatartása sem kivétel.

---

¹³ *Szolgálati szabályzat 51. § (3)* Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

¹⁴ *Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolása* „A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta a felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 percet kitevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

A Szolgálati Szabályzat 74. §-a alapján tehát helye volt vegyi eszköz, ingerlőgáz használatának is¹⁵. Még az arányosság követelményét figyelembe véve is nehéz volt a tömeg ellenállását megtörni, az eseményről készült felvételek tanúsága szerint pedig ez pusztán testi kényszer alkalmazásával lehetetlen lett volna.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára vonatkozóan tett megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalásában a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította miszerint:

„ (...) a jelen állásfoglalás Indokolása II. részének 7. pontjában szó szerint idézett tájékoztatás a fentiek szerint a szétesztatásra irányuló felszólítást – a távozás irányának közlése mellett – megfelelően tartalmazta, azonban a Gytv.-re való általános hivatkozás mellett nem jelölte meg a tömegosztatás közelebbi indokát. Ez a hiányosság különösen annak fényében aggályos, hogy nem csupán a tájékoztatás maradt el, hanem – ahogy azt a rendelkezésre álló adatok mutatják – a rendőrség sem volt az utasítás kiadásakor tisztában azzal, hogy milyen jogalappal alkalmazzák a tömegosztatást, mint kényszerítő eszközt. A Gytv. szerinti osztatási indok a rendőri jelentésekben, sőt az első rendőri levelezésben sem szerepel, csak a BRFK hivatalvezetőjének 2009. szeptemberi levele tartalmazza azt oly módon, hogy a tömegosztatás jogalapjaként valamennyi, a Gytv. szerint lehetséges osztatási okot felsorolja. Mindezek alapján a Testület az érintettek tájékoztatásával kapcsolatos hiányosság miatt megállapította a rendezvényen részt vevő panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.”

A Panasztestület e kérdés kapcsán képviselt álláspontjával az alábbi indokok alapján nem értek egyet. A rendőri intézkedést megelőző felszólítás egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes, ezért kellett a felszólított személyeknek a helyszínt elhagyniuk. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. szerint a Panaszos a helyszínen nem mérlegelhetette, és engedelmségét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé (lásd a 7. lábjegyzetet). Egyébiránt az idézett rendőri közlemény¹⁶ tartalma közvetve sem okozott jogtól való megfosztást, a Panaszost jogsérelem emiatt nem érte.

---

¹⁵ *Szolgálati szabályzat* 74. § (5) - (7) bekezdései szerint a tömeggel szemben a csapaterő a következő kényszerítő eszközöket alkalmazhatja:

- a) passzív ellenállás esetén testi kényszert,
- b) aktív ellenszegülés esetén rendőrbotot, vegyi eszközt, ingerlőgázt, elektromos sokkoló eszközt, bilincset, pórázon vezetett szolgálati kutyát szájkosárral vagy anélkül, valamint vízágyút,
- c) felfegyverkezett tömeg ellenszegülésének megtörésére pirotechnikai eszközt, lóháton vagy járműkötelékben végzett kényszerosztatást,
- d) aktív rendbontók kiemelésére, elfogására elfogóhálót.

(6) A vízágyú és a könnygázgranát alkalmazása mindig parancsra, a helyszínen tartózkodó parancsnok által meghatározott módon történhet, egyidejűleg gondoskodva a rendőrök könnygáz hatása elleni védelméről.

(7) Az alkalmazandó kényszerítő eszközök körét a csapaterő parancsnoka határozza meg.

¹⁶ *A helyszínen készült video felvétel alapján a felhívás szövege: „Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a*

A Panaszossal szembeni egyedi intézkedés kapcsán valamennyi intézkedés okát egyértelműen közölték, jogorvoslati jogára¹⁷ is felhívták a figyelmét, mellyel a Panaszos élt és az előterjesztett kifogások érdemi elbírálása a törvényi rendelkezéseknek megfelelő eljárásban jelen határozattal megtörtént.

A Panasztestületnek az említett állásfoglalásában a Panaszos igazoltatása és előállításának jogalapja tekintetében, továbbá a Panaszossal szemben foganatosított ruházat átvizsgálás, illetve személyes adatainak felvétele vonatkozásában tett megállapításával és következtetéseivel minden tekintetben egyetértek.

A Panasztestület 136/2010. (III. 17.) számú állásfoglalásában több oldalon keresztül a panaszügyön túlmutató, általános, a rendezvény feloszlata jogszerűségét is érintő megállapításokat is tesz, ezért fontosnak tartom leszögezni, hogy a jelen döntés kizárólag a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűségét vizsgálja, és a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki – a fent írtak alapján nem is terjedhetett ki – a Panasztestület állásfoglalásában tett valamennyi – a konkrét panaszon túlmutató – megállapításra.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé (lásd a 17. lábjegyzetet), ezért a Panasztestületnek az Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban nem térek ki.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 30. § (1) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) és f) pontjai, valamint (4) bekezdése, 92. § (1) és (2) bekezdései, a 93/ A § (7) és (9) bekezdései;
- a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;

Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”

¹⁷ **Rtv. 92. § (1)** Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

Rtv. 93/A. (7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

Rtv. 93/B. § (1) Az intézkedést foganatosító szervhez benyújtott panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetője közigazgatási hatósági eljárásban bírálja el.

- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142/A. § (1) bekezdése;
- az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet 40/A. § (1) és (2) bekezdései;
- a helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 51. § (3) bekezdése.

A jelen eljárásra a hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén valamint a 93/A. § (7) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. április „ „

**Dr. Bencze József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**